

Atskaite par dalību COPA-COGECA un EK darba grupā

Tiešmaksājumi un zāļināšana

09.- 10.11.2015 Briselē.

Saturs

COPA-COGECA darba grupa „Tiešmaksājumi un zāļināšana”, 9.11.2015.....	1
Sagatavoja Maira Dzelzkalēja (Zemnieku Saeima)	
EK darba grupa „Tiešmaksājumi un zāļināšana”, 10.11.2015.....	4
Sagatavoja Agnese Hauka (Latvijas Zemnieku federācija)	

COPA-COGECA darba grupa „Tiešmaksājumi un zāļināšana”, 9.11.2015 Sagatavoja Maira Dzelzkalēja (Zemnieku Saeima)

Situācija dalībvalstīs

Nīderlande – Zāļināšana attiecās uz 15 tūkstošiem saimniecību, no tām 12 tūkst. izmantojuši starpkultūras kā EFA (ekoloģiskas nozīmes) platības. Pārējiem zemniekiem nebija jāievieš šī prasība, jo tie galvenokārt apsaimnieko zālājus. Lielas problēmas ar starpkultūrām, jo ir neiespējami agrā maijā pateikt, kur un kad iesēs starpkultūras līdz 30.09, ar EK vienojās par pagarinājumu līdz 15.10, jo bija vēls rudens. Ļoti daudz labojumu saistībā ar datumu. Valdība ir apstiprinājusi, ka izmaksās mazliet ātrāk maksājumus.

Portugāle – Jaunā ilggadīgo zālāju definīcija sagādā problēmas. Nezin, kā sistēma strādās 2016. gadā, jo ir mainījusies zālāju definīcija. Šogad lielākajai daļai zemnieku nebija jāievieš dažādošana, jo vairāk kā 75% zālāji, bet pēc jaunās definīcijas tie vairs nebūs zālāji, bet gan lopbarības kultūraugi, uz kuriem attiecas dažādošanas prasība.

Spānija – ļoti vēlu ieviesa zāļināšanu, nepaspēja izskaidrot zemniekiem. Dienvidos ir augu maiņa, nevis dažādošana, jo ir ļoti maz nokrišņu. Tāpat rīsi – tos nevar ielikt dažādošanā, arī ar lucernu ir problēmas, jo ir vietas, kur tā aug, un nav ar ko to dažādot! 40% no atbalsta saņēmējiem ir mazo lauksaimnieku shēmā.

Griekija – 6% lauksaimniekus skar zāļināšana. Galvenokārt papuvi izvēlējušies.

Dānija – EFA tikai ar starpkultūrām varēja izpildīt, bet šogad problēma ar vēlo rudeni un nevar izpildīt prasības (arī nacionālās, kuras nosaka lielu starpkultūru daudzumu). Būs EK pārstāvju vizīte Dānijā novembra vidū, lai klātienē diskutētu par iespējamiem risinājumiem.

Lietuva – EFA bija galvenā problēma, jo bija tikai divas izvēles - papuve un slāpekli piesaistošās kultūras. Papuvē nevarēja izmantot pesticīdus un jābūt melnajai papuvei.

Austrija – jauna un sarežģīta sistēma, gan administrācijai, gan zemniekiem. Vissarežģītāk EFA, jo visu laiku ir bijuši līdzīgi LAP pasākumi. EFAs teritorijās nevar lietot AAL, tas nav pareizi, ir jāatļauj atsevišķos gadījumos to darīt.

Zviedrija – Daudz zemnieki uzara zālājus, jo baidījās, ka pieskaitīs ilggadīgajiem zālājiem. Papuve un slāpekļa (N) fiksējošie ir vispopulārākais. Bija grūti izskaidrot, kāpēc nevarēja gan uz agrovidi, gan uz zāļināšanu pretendēt. Maksājumi būs tikai decembrī.

Polija – redzot nosacījumus, bija daudz zemnieki, kas samazināja platības, lai viņus neskartu zāļināšana. Pārējie izvēlējās N fiksējošos augus un papuvi. Neviens neparedzēja tādu sausumu, kāds bija un neizdevās iesēt vasarājus un starpkultūras! Kā problēmu akcentē tirgus neesamību proteīnaugiem.

Anglija – 38% izmantoja N fiksējošos augus (varēja arī izmantot AAL), 40% papuvi, 10% starpkultūras. Nav paredzēta ātrāka maksājumu izmaksa, jo nav pabeigta administrēšana. Sola vairumam decembrī izmaksāt un 85% līdz janvāra beigām.

Francija – bija grūti dēļ klimatiskajiem apstākļiem (plūdi, sausums). EFA bija kompleksa, it īpaši pirmajā ieviešanas gadā. Dažādošana – divas galvenās problēmas – nav atšķirības starp cietajiem un parastajiem kviešiem, grib, lai uz tiem skatās kā divām kultūrām! Ir daudz saimniecības, kur ir 75% zāle un pārējais kukurūza. Ir grūti precīzi ainavas elementus ieviest, tāpēc tos maz izvēlējās.

Igaunija – arī ir daudz pupas noliktavās. Gads bija vēls un starpkultūras līdz 15.08 nevarēja iesēt. Papuve ir vispopulārākā. Problemātiski, ka konsultāciju sistēma tiek reformēta jau 10 gadus un arī tagad tas notiek, tā ka zemnieki bija bez palīdzības.

Čehija – bija N fiksējošie vai starpkultūras. Nebūs ātrāka maksājumu izmaksa.

Somija – bija ļoti auksts pavasaris, tāpēc bija grūti ieviest. Arī Somijā maksimāli centās uzart zālājus. Vadlīnijas par zālājiem saņēma jūlijā, kaut gan bija jāievieš jau no pavasara! Bija 4 iespējas – 75 % ir papuve, un pārējais ir N fiksējošās kultūras. Kontroles ir pabeigtas. Par dzīvnieku prēmijām būs lieli maksājumu samazinājumi par pārkāpumiem. 85% no MLA tika jau oktobrī izmaksāts. Agrovidi šomēnes izmaksās. Tiešmaksājumus decembrī izmaksās 85%.

Slovākija – N fiksējošie un papuve pārsvarā. Nebūs avansi, Parasti izmaksāja 80% līdz jaunajam gadam, bet šogad izskatās ka nepaspēs, jo kavējas administrēšana. Ir nosacījums par dzīvnieku blīvumu uz zālājiem, tas daudziem bija šķērslis.

Vācija – Bija visas iespējamās EFA. 40% izvēlējās starpkultūru, 10% buferjoslas, 30% papuvi. Mēģina veicināt buferjoslu un lauka joslu izvēli nākamgad, jo zaļie ir neapmierināti ar pirmo ieviešanas gadu! Kampanja, kas informē par joslu labumu. Avansu nevarēs daudzās pavalstīs izmaksāt. Ir novēlošanās dažos reģionos. Vairums decembrī pamatmaksājumu izmaksās.

Kopsavilkums. Daudzi noteikumi par vēlu, nevarēja izvērtēti ieviest. Ilggadīgās zāles definīcijā vajag precizējumus. Ir jābūt lielākai elastībai (nevar maijā pateikt kad un kur iesēs starpkultūras). Pie dažādošanas – ir mazas specializētas saimniecības, kurām ir problēmas ieviest dažādošanu. Nav normāli, ka dēļ dažādošanas nevar nodrošināt lopbarību! Ainavu elementi ir problemātisks jautājums, tāpēc to praktiski neizvēlējās.

DG Agri plānotās aktivitātes.

Līdz mēneša beigām būs info par nākamajām izmaiņām. Marta beigās, aprīlī EK būs apkopojusi visus priekšlikumus izmaiņām un precizējumiem. Pirms vasaras būs liela konference, kur par to runās, lai varētu ieviest uz 2017. gada pieteikumiem!

Šobrīd EK diskutē ar dalībvalstīm par LPS un ieviešanu. Var būt izmaiņas lauku identifikācijas sistēmā. Būs par vēlu ar zaļošanu saistītos jautājumus pārspriest nākamgad!

Līdz aprīlim EK ir jāizanalizē zaļināšana un jānāk ar izmaiņu priekšlikumiem līdz pavasarim, lai būtu spēkā uz 2017.

Lūgums nosūtīt COPA-COGECA birojam Latvijas lauksaimniekiem kritiskos jautājumus un problēmas.

Vienkāršošana

10 punktu priekšlikums no Dānijas un Zviedrijas, Nīderlandes un Vācijas, kas nosūtīta EK. Ir atbilde, ka tās izskatīs. Šobrīd šī valstu grupa domā par nākamajiem soļiem, iespējams par tikšanos ar Lauksaimniecības Komisāra kabinetu drīzumā! Galvenais, ko grib - visam ir jābūt viegli saprotamam un ieviešamam zemniekiem jau no 2016. gada.

ECOSOC arī gatavo dokumentu par vienkāršošanu. EK arī gatavo augsta līmeņa darba grupu par vienkāršošanu. Grupu vada Kallas (bijušais EK pārstāvis no Igaunijas). Galvenokārt skatās uz administrējošo pusi fondiem. Process ir sākumā.

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Ir jāprasa vienkāršošana jau no 2016. gada! Caur deleģētajiem aktiem un vadlīnijām var izdarīt daudz.

Komisijas palīdzības pakete.

Tabulā apkopotas dalībvalstu izvēles, līdz nedēļas beigām jāaizpilda. Latvijai trūkst info par speciālā atbalsta sadali

Vides organizācijas par zaļināšanu

Zaļo organizācijas ir ļoti negatīvi noskaņotas par zaļināšanu, tai pašā laikā mēs zinām, ka lēmumu pieņemot bija daudz kompromisi. Piekrītam, ka pirmajā gadā bija daudz grūtību, bet zemnieki dara, ko var, mēs nevaram piepildīt visas zaļo vēlmes, jo mums ir jāražo arī pārtika.

Ir pārāgrī analizēt zaļināšanas ietekmi, ja tā ieviesta tikai šogad! Tādejādi zaļo uzbrukumi var būt tikai par izdarītajām izvēlēm, nevis par praktiski izvērtētu ietekmi uz vidi un daudzveidību. Piemēram, slāpekli piesaistošie augi – tie paplašina audzētās kultūras, un dod pienesumu Eiropas ekonomikai un videi.

Ja skatāmies uz zaļināšanu, tad ir jāpiemin, ka daudzām valstīm ir lieli 2 pilāri, kur ir lielas agrovides programmas. Vajag prezentēt labus piemērus, kur zemnieki ar vides organizācijām sadarbojas, ja dod iespēju būt elastīgiem.

COPA-COGECA kopā ar Birdlife gatavo kopīgu vēstuli EK saistībā ar pastāvīgajām pļāvām un ganībām.

Nākamā KLP reforma

Zaļināšanas aspekts, vienkāršošana. Vidustermiņa (MFF) finanšu revīzija. Tie ir lieli pasākumi, kas kopā veidos pamatu nākamajai reformai. Ir KLP grupa, un ideja ir aktivizēt šo grupu, kas ir vadošā un tad citas saistītās darba grupas dos savu pienesumu. DBV (Vācija) jau ir uzsākusi iekšējo sarunu par nākamo reformu.

Diskusija par problēmām un risinājumiem

- Dažādošana vai augu maiņa, kā alternatīva, ekvivalences shēma? To var izdarīt, ja ir politisks atbalsts, jo kontrolējošām institūcijām ir iepriekšējo gadu informācija.
- Nīderlande par dažādošanu dabūja ekvivalenci (anex 9) Ja ir pietiekošs land coveradge ziemā, tad var no dažādošanas atteikties, notiek sarunas ar EK. (Francijas kukurūzas audzētājiem bija saskaņošana, Portugāle arī ir attiecībā uz tomātu audzētājiem un kukurūzu to pašu prasījusi)
- Nīderlandē zālājs automātiski kļūs par ilggadīgo zālāju, kad 6to reizi reģistrēs kā zāli, izņemot bioloģisko l/s.
- Meklēt iespējas zāle-armzeme-zāle, vai zāle-uzaršana-zāle, jo pašreizējā sistēma ierobežo strukturālās izmaiņas.
- Sekla apstrāde (art 47) definīcija. Vai var sekli apstrādāt un pārsēt zālājus? C saglabāšana, tas ir, kāpēc neļauj uzart.
- Igaunijā ir pētījums, ka bioloģiskajā l/s zaudē augsnes auglību.
- Ko ar zālājiem domāja – bioloģisko daudzveidību, klimata izmaiņas, vai ko citu? Kāds ir mērķis?
- Vācijas nacionālajā likumdošanā ir noteikts, ka var izmantot tiešo sēju zālājos un tas ir OK.

EFA

Lielais jautājums ir vai 5% ir atbalstāms, vai vajag 7%.

Vācijas pozīcija, ka vajag pārrēķina faktoru 3-5 ainavu elementiem un buferjoslam.

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Lietuvas kolēģis akcentē, ka ir jāskatās uz izmaksām. Ja zaļināšana izmaksā 40 EUR, tad par 30 EUR ha zemnieki to neieviešīs.

Nīderlandē laukmalas, piemēram, nav ieviesušās tāpēc, ka tām jābūt no 30. septembra līdz 30. septembrim nākamajā gadā, un tas nav reāli!

Vācijā veikta aptauja par buferjoslām (varbūt mums ar vajag?), kāpēc tās neizvelējās. Galvenais secinājums – nav finansiāli interesanti.

Ainavu elementus arī PPG teritorijās.

Ļoti lielas atšķirības starp dalībvalstīm attiecībā uz starpkultūru nosacījumiem. Dānijā jāiesēj līdz 20. augustam un jāiear pēc 20. oktobra, bet, piemēram, Vācijā sēj rudenī un jābūt līdz februārim starpkultūrai uz lauka!

EK darba grupa „Tiešmaksājumi un zaļināšana”, 10.11.2015 Sagatavoja Agnese Hauka (Latvijas Zemnieku federācija)

Kopsavilkums:

- EK pārstāvji kā vienu no vienkāršošanas rezultātiem uzsver, ka elektroniskā pieteikšanās ir vienkāršošana un sniedz lauksaimniekam reālas priekšrocības, iesniedzot pieteikumus platību maksājumiem, bet Latvijā šī sistēma ir radījusi un joprojām rada daudz neskaidrības lauksaimnieku vidū (Latvijā atšķirībā no dažām citām valstīm sistēma strādā jau vairākus gadus un tā ir lietotājam draudzīga MDZ)
- EK atzīst, ka esošā tiešmaksājumu sistēma ir sarežģīta un tās izprašanai un vienkāršošanai ir nepieciešams laiks.
- EK institūcijas 2016. gada sākumā izvērtēs tiešmaksājumu un zaļināšanas pasākumu ieviešanas rezultātus dalībvalstīs un pēc tiem dos priekšlikumus sistēmas vienkāršošanai.
- Latvijas lauksaimniekiem bija iespēja sadarbībā ar LAD un ZM ierosināt priekšlikumus TM un zaļināšanas pasākumu vienkāršošanai. Ja ir jauni priekšlikumi, tad tos var iesniegt.
- Visi iesniegtie priekšlikumi (kopumā vairāk kā 300) tiks apkopoti līdz martam un tad EK nāks klajā ar nākamo KLP vienkāršošanas aktivitāšu priekšlikumu.
- 2018. gada nogalē DG AGRI plāno izstrādāt integrētu ziņojumu par KLP ietekmi uz lauksaimniecību un vides aspektiem.
- ES lauksaimniekiem pārbaudes institūcijas, pārbaudžu biežums un sankcijas ir problemātisks jautājums – pārbaudes ir pārāk daudz.
- KLP pasākumu ieviešanas lielākais dzinējspēks ir auditori, kuri uzliek sankcijas pēc saimniecību pārbaudes un dalībvalstīs viss notiek bailu atmosfērā – baidās valsts institūcijas, baidās lauksaimnieki par teikto un izdarīto.
- KLP pasākumu vienkāršošanas jautājums būs nebeidzamais stāsts un darba jautājums līdz pat 2020. gadam. ☺
- EFA prasības reālajā dzīvē bieži vien apgrūtina saimniecisku lauksaimniecisko darbību.
- ES lauksaimniecību tiešā veidā ietekmē tiešmaksājumu un atbalsta maksājumu nosacījumi.
- Vislielākais bio-daudzveidības iztrūkums vērojams aramzemēs. ☺ loģiski!
- Augstās lauksaimnieciskās produkcijas kvalitātes (kultūras tīrības) prasības pasaules tirgos samazina biodažādības iespējamību aramzemēs.
- Būtiski – lauksaimniecība nedarbojas vienu gadu, tāpēc biežās pārmaiņas KLP nosacījumos, t.sk. vienkāršošana, rada ļoti mainīgu un neparedzamu lauksaimnieciskās darbības vidi.

1. 2015. gada 6. maija COPA-COGECA darba grupas Tiešmaksājumu un zaļināšanas protokola apstiprināšana APSTIPRINĀTS

2. Esošā situācija par KLP vienkāršošanu

- **Zaļināšanas rezultāti**
- **Eiropas Komisijas 2016. gada vadlīnijas**
- **Eiropas Komisijas darbības zaļināšanas pasākumu pārskatīšanā**

Pētījums par Zaļināšanas pasākumu ieviešanu Eiropas valstīs.

Ziņo Dr Rainer Oppermann, Agroekoloģijas un biodaudzveidības institūts (IFAB)

2014. gadā veikta pētījuma rezultāti + piemēri par zaļināšanas ieviešanu Vācijā. Metodoloģija: 39 reģioni 10 valstīs, 857 zemes gabalos tika pētīta augu valsts, 1528 pētījumi aramzemē un 342 - zālajos. Analizētajās zemes platībās 2-7% ekoloģiskās nozīmes platības. Buferjoslu procents 0,1-1% no aramzemes vidēji katrā zemes gabalā. Rietumeiropā ir intensīvāka zemes izmantošana, bet Dienvidu valstīs, kurās ražošanas apstākļi nav tik labi, tiek lietotas lielākas platības.

Zaļināšanas ieviešana Vācijā 2015. gadā - Secinājumi – lielas reģionālās atšķirības ieviešanas ziņā, buferjoslas un ekoloģiskie elementi ir arī atkarīgi no reģiona īpatnībām. Lai samazinātu biodažādību EFA jābūt 10-15% no kopējās zemes platības, bet reāli tās tiek ieviestas šobrīd Vācijā 2,3% teritorijās.

Komentāri:

Nīderlande (Copa): NL lauksaimnieki bija neapmierināti, ka pieteiktās laukmalas ir jāsaņem līdz 31. decembrim, jo saimnieciskais gads saimniecībā drīzāk ir no septembra līdz septembrim.

ECVC Campesina: Biodažādība no lauksaimnieku viedokļa ir nezāles, bet no cita skatu punkta – skaistas puķes. Jautājums – kā to saskaņot no lauksaimnieku un biodažādības saglabāšanas viedokļa. Būtiski paskatīties, kādas sugas mēs iekļaujam šajā sistēmā. Noteikumi bieži vien ir diezgan ierobežojoši lauksaimniekiem – ko un kā komisija vēlas darīt, lai šo situāciju novērstu,

Lielbritānija (Copa): Vides vērtība ir daudz plašāka nekā tikai sugu daudzveidība, kā tas vairāk apskatīts šajā pētījumā. Buferzonu intensīva pārvaldība – cik lielā mērā tā kompensē sugu daudzveidību? No UK viedokļa netika minēta neviena UK izplatīta suga.

Pētnieka komentārs: Pētījums bija ļoti plašs un šajā prezentācijā nevarēja paspēt iekļaut visu informāciju par pētījumā iegūtiem datiem. Varam pierādīt, ka UK ir daudz buferzonu, kas ir atšķirīgas vairākos reģionos. Buferzonas tiek izmantotas gadījumos, ja ir svarīgi nostiprināt un iezīmēt laukmalas (aprīļa – septembra periodā) un tajās var būt vairākas sugas, kas neiekļaujas esošajā EFA sistēmā. Vislielākais bio-daudzveidības iztrūkums vērojams aramzemēs.

Eiropas Sēkludzētāju asociācija: mums konkurences apstākļos ir jānodrošina tīras sēklas, arī graudkopībai, līdz ar to esošā KLP sistēma un globālā konkurence motivē un piespiež lauksaimniekus veidot „tīrus” laukus, neuzturot biodažādību aramzemēs.

Lietuva (Copa): ZM negrib maksāt TM par laukmalām un buferjoslām, ko plānots atļaut ievest no 2016. Gada, kas nebija EFA elementi Lietuvā 2015. gadā.

Zaļināšanas pieeja Lielbritānijā (Mr. Clark, NFU) – piemērs

Četri reģioni - Anglijai, Skotijai, Velsai un Ziemeļīrijai. Notika būtiskas administratīvās izmaiņas, jo pieņēma lēmumu pāriet uz pieteikumu iesniegšanu tiešsaistē, kas radījis izaicinājumus, jo ir nepietiekami ātrs un jaudīgs internets visā valsts teritorijā. Daudziem elektroniskā pieteikšanās bija neveiksmīga un tādēļ valdība 2015. gada martā pārgāja atpakaļ uz papīra formāta iesniegumu. 2015. gadā tikai 12% lauksaimnieki ir pieteikušies tiešsaistē kā eksperiments, bet pārējie iesniedz papīra formātā un valsts iestādes darbinieki tos ievada sistēmā. Notiek izglītojoši pasākumi lauksaimniekiem par elektronisko pieteikšanos. Šobrīd tie, kuriem ir mazāk par 5 ha nevar pieteikties atbalsta saņemšanai (14 tūkstoši lauksaimnieku). Apmēram 51% lauksaimnieku

izmantoja profesionāļu pakalpojumu, lai gan līdz šim pieteicās paši, 38% veica labojumus pieteikumos un kartēs, lai pārliecinātos, ka tā ir pareiza, bet tas ir radījis lielu datu apjomu, kas maksājumu aģentūrai tagad ir jāapstrādā. PAR ZAĻINĀŠANAS PASĀKUMIEM – nav oficiāli dati, bet ir NFU veikta lauksaimnieku aptauja pirms 2015. gada 15. Jūnija. Tika aptaujāti aptuveni 1160 lauksaimnieki. Lauksaimnieki izvēlējās dažādas iespējas – buferjoslas, proteīnaugi, laukmalas u.c.

Komentāri:

Dānijā 80% lauksaimnieki izmanto profesionālo konsultantu pakalpojumus maksājumu pieteikumu sagatavošanai, turklāt pieteikumos ir nepieciešama daudz informācijas un lauksaimniekam nākas lasīt regulas, nevis strādāt saimniecībā atbilstoši laika apstākļiem.

Īrija: Nav pietiekama pieeja internetam, lai laukos varētu sagatavot šos tiešmaksājumu pieteikumus, turklāt dažādās ES reģionos ir dažāda iespēja piemērot EFA saraksta kultūraugus. Tagad daudzi kultūraugi tiek audzēti praktiski par pašizmaksu.

Zaļināšanas ieviešana Vācijā (Mr. Hemmerling, Copa) – piemērs

Jau tagad Vācijā ir reģionālā fiksētā likme, 4,5% no 1.pilāra nonāk 2.pilārā. Vienīgā dalībvalsts, kurā nav saistīto maksājumu. 13 Federālās zemes un katra plāno atbalstus lauksaimniekiem – katrs dara, kā vēlas, ievērojot ES nosacījumus. EFA ieviešana – īsteno visas EFA iespējas, iekļaujot nacionālus ierobežojumus, kas ir jāievēro. Ir daudz dabas elementi, ko zemnieki kopj, bet tie nav iekļauti EFA sarakstā un par tiem netiek piešķirts atbalsts. Vides jutīgās teritorijas tiek uztvertas ļoti nopietni un kopējās vides jutīgās teritorijas nedrīkst samazināties zem 5% - nacionālā un reģionālā likumdošana bieži vien ir daudz stingrāka nekā ES KLP nosacījumi. 2014. gada nogalē lauksaimnieki pārāk vēlu saņēma informāciju par EFA kultūrām, jo informācija tika sniegta pēc rudens sējas, līdz ar to lauksaimnieki varēja ieviest vien tos pasākumus, kas bija reāli iespējami. Vācijas lauksaimnieku organizācija (DBV) 2015. gada novembra sākumā ir uzsākusi iniciatīvu „Mēs veicam zaļināšanu kopā”, kas tika izstrādāta kopīgi lauksaimniekiem, biškopjiem, mežsaimniekiem.

3. Informācija par KLP vienkāršošanu

- Eiropas Komisijas pārstāvju sagatavota prezentācija
- Viedokļu apmaiņa par deleģējošiem un īstenošanas aktiem

DISKUSIJAS

EK pārstāvis no DG AGRI direktorāta D Tiešā atbalsta nodaļas Pierre Bascou: Priekšlikumus ir izvērtējuši pēc 3 principiem – vienkāršošanas priekšlikumus gan 2015. gadā ieviešamie, gan turpmākos gados. Priekšlikumi ir saistīti ar praktiski visu dokumentāciju, īpaši novērtē priekšlikumus uz sekundāriem likumdošanas aktiem, kam nav nepieciešamas politiskas diskusijas un tās var ātrāk ieviest, lai vienkāršotu KLP. Tika apstiprināts deleģētais akts par atbalsta tiesīguma vienkāršošanu – atbalsta saņēmēji (2015. gada pavasarī), otrs – trīs grozījumi vadlīnijās par ieguvumiem lauksaimniekiem, trīs - par maksājumu administrēšanu (EFA elementi). Šobrīd 2015.gada rudenī tiek strādāts un DG AGRI cer, ka EK novembrī to atbalstīs, pie deleģētiem aktiem par brīvprātīgo saistīto maksājumu un jauno lauksaimnieku shēmu, IACS, pārskatīt zaļināšanas nosacījumus, iekļaujot ekoloģiskās nozīmes platības. 2016. gada pavasarī DG AGRI vēlreiz pārvērtēs sekundāros priekšlikumus zaļināšanas vienkāršošanai un izvērtēs jau ieviestos vienkāršošanas pasākumus 2015. gadā. Gaidīs 2016. gada vasarā priekšlikumus no dalībvalstīm par zaļināšanas vienkāršošanu un 2016. gada rudenī tos atkārtoti izvērtēs.

Komentāri:

ECVC (Campesina): Grib dzirdēt par situāciju Francijā, kā tiek ņemtas vērā un apskatītas visas teritorijas – īpaši meži, kas nav tik viegli identificējamas teritorijas, un lauksaimniekiem ir grūti

identificēt EFA un situācija ir neskaidra un lauksaimnieki nobažījušies par to, ka tiks sodīti. Kādi vienkāršošanas pasākumi paredzēti šajā ziņā.

Vācija (Copa): jautājums par laika grafiku – kad vienkāršošanas pasākumi kļūs par realitāti, jo maijā lauksaimnieki iesniegs savus pieteikumus, bet tikai 2016. gada aprīlī tiks runāts par vienkāršošanas pasākumu ieviešanu zaļināšanā. Vai netiek vēltīgi izšķiests laiks?

EK pārstāvja atbildes: par laika grafiku – 2016. gada pavasarim, vasarai vai rudenim sagatavos priekšlikumus, kurus nevarēs ieviest pirms 2017. gada atbalsta gada – tie ir pārāk vēlu iesniegtie priekšlikumi. Ja gribam efektīvi vienkāršot, ir jāmācās no tā, kā zaļināšana ir ieviesta pirmajā gadā un būtu jāuzmanās no situācijas, kad nezinām, kas darbojas un kas nedarbojas, bet jau sākam mainīt. Ja lēmumus pieņem līdz nākamajam gadam, tad ieviešana būtu jāgaida līdz aiznākamajam. Saistītais atbalsts ir jāsauglabā kā pamatprincips, bet sistēmai jābūt elastīgai. Lai palīdzētu lauksaimniekam iesniegt pareizu platību, ir ieviesta elektroniskā pieteikšanās, kas palīdz lauksaimniekam pārbaudīt pareizo platību, kad iesniedz pieteikumu. Vienkāršošana lauksaimniekam palīdz – DV var veikt sākotnējās pārbaudes, kas saistītas ar pieteikumu tiešsaistē.

Dānijas lauksaimniecības un pārtikas padome: vienkāršošanai ir jāatsaucas arī uz lauksaimnieku situāciju, tas ir jādara iespējami ātrāk, lai reāli atvieglotu lauksaimnieku darbību.

FoodDrinkEurope: Brīvā tirgus situācijā ir nepieciešami vienādi spēles noteikumi, bet daudzās valstīs šie maksājumi tiek piesaistīti (saistītie maksājumi). Vai EK ir gatava organizēt kādu uzraudzības sistēmu, ja redzam kādus konkurences kropļojumus.

Francija: atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem ir problemātiska Francijā – ir labi, ka sistēma tiek vienkāršota, bet tas noved pie nevienlīdzības starp atšķirīgām lauksaimnieku grupām.

Austrija (Copa): kā pirmo svarīgo punktu EK norāda nepieciešamību izveidot pareizo definējumu, lai varētu ieviest vienkāršošanu. No lauksaimnieku puses noteikumi tapa zināmi ļoti vēlu un svarīgi, lai tas būtu pārvaldāms. Diskutējot ar lauksaimniekiem, ir ļoti grūti to pasniegt kā vienkāršošanas punktu. Svarīgi, ka iestādes, saņemot pieteikumu, pārbauda, ka tā ir saņemta pareizi. Pārbaudes uz vietas – mēģinājumi samazināt pārbaudīto skaitu – ļoti svarīgs punkts, jo tā ir problemātiska lieta lauksaimniekiem – ne tikai pārbaudīto biežums, bet arī sankcijas, kas bieži vien ir nesamērīgas.

BirdLife (Mrs.Robins): vienkāršošana nepalielina ekoloģisko vērtību visam šim pasākumam.

EK pārstāvja komentārs: Atbildot uz Dānijas komentāru – esam saņēmuši kopumā vairāk nekā 800 priekšlikumus no NVO un EP, mēs cenšamies saglabāt kopējo ambīciju līmeni, finanšu stabilitāti, KLP mērķus – daži priekšlikumi ir saglabāti, daži ir atlikti uz vēlāku laiku. Vienkāršošana saistīta ar politiskiem izaicinājumiem. Sprotam, ka ir svarīgi, lai nosacījumi nemainās katrus 6 mēnešus un lauksaimnieki var plānot savu darbu uz priekšu. Saistīto atbalstu sistēma ir nozīmīga tām nozarēm un reģioniem, kuriem šobrīd ir nozīmīgas problēmas, vai kas ir svarīgas no ekoloģiskā un ekonomiskā viedokļa – mērķis ir nodrošināt stabilu ekonomikas ražošanas līmeni visos reģionos – mērķis ir saglabāt ražošanu tajā teritorijā, kurā ir ekonomiskās grūtības. Jauno lauksaimnieku pasākuma vienkāršošana dod elastību DV izlemt vai kopējās kontroles jaunajiem un pārējiem lauksaimniekiem ir piemērojamas – tas ir DV izvēles princips. DV var izvēlēties, kurā kopējā kontrole ir efektīvāka un kurā nepieciešama izvērtēšana un citi nosacījumi kontrolēm. EK šobrīd strādā pie iekšējās analīzes, lai saprastu, kā vislabāk integrēt iesniegtos priekšlikumus, ir organizētas ekspertu grupas sēdes kopā ar DV, lai apmainītos ar DV savstarpējo pieredzi. EK nemeklē iemeslus, lai atliktu termiņus, bet grib pamatoti izvērtēt, vai ir nepieciešamas noteikumu izmaiņas zaļināšanas pasākumā.

Itālija (Copa): Lauksaimniekiem nepieciešama stabilitāte un juridiskais nodrošinājums. Ja lauksaimnieki nesaprot šos noteikumus, NVO ir ļoti grūts darbs to skaidrot lauksaimniekiem. Lai ieviestu zaļināšanu, lauksaimnieki veica 4-5 gadu ilgas investīcijas, bet tagad no 2016. gada lauksaimniekiem nāksies veikt izmaiņas. Visvairāk šīs izmaiņas ietekmē tos, kuri ražo produktus ar

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

ĢI un lauksaimnieks nesaprot, kuros noteikumus ievērot – saistītus ar ĢI ražošanu vai lauksaimniecisko darbību.

Spānija (CEJA): papildus vienkāršošanai, jābūt arī elastīgumam kļūdu ziņā. Jauniem lauksaimniekiem šobrīd ir grūti palielināt zemes platības un intensificēt darbību, jo ne visas nacionālās iestādes ir pilnībā pretimnākošas.

Lietuva (Copa): Šobrīd ir smagas sarunas un diskusijas ar ZM par palīdzības īstenošanas datumu, jo ministrijas vēlas pagarināta atbalsta izmaksu par divām nedēļām, jo LAD nespēj uzraudzīt un pārbaudīt visus pieteikumus.

Eiropas Vides birojs: vienkāršošana jāskatās KLP kopskatā, jo nevar vienkāršot kādu punktu, neizvērtējot to ietekmi uz citiem jautājumiem.

Lielbritānija (Copa): Piekrītu, ka ir būtiski izvērtēt nepieciešamos priekšlikumus, balstoties uz ieviešanas rezultātiem, tomēr gan uzraugošās institūcijas, gan lauksaimnieki jau ir ieguvuši pieredzi līdz šim un lauksaimniekiem un arī maksājumu aģentūrām daudz būtiskas izmaiņas gribētos redzēt iespējami ātrāk. Mēs visi gribam redzēt ātras izmaiņas, kas pozitīvi ietekmēs gan lauksaimniekus, gan vidi, ko pārstāvam.

Francija (Copa): Pasākums ir ļoti sarežģīts un tas runā pretrunā mūsu izvirzītajiem mērķiem. Runājot par slāpekļa piesaistītāj-augiem – ja jau iepriekš jādeklarē kultūraugi, tas bieži vien ir pretrunā ar visām pārmaiņām klimatiskajos apstākļos.

Eiropas forums par dabas konservāciju: pastāvīgie zālāji – par spīti EK komentāriem, realitāte ir tāda, ka īstenošana daudzās valstīs ir grūtāka un rada vairāk problēmas liellopu audzētājiem. Lielākais dzinējspēks ir auditori, kuri uzliek sankcijas pēc saimniecību pārbaudes un viss notiek tādā baiļu atmosfērā – baidās valsts institūcijas, baidās lauksaimnieki par teikto un izdarīto. Ierosinu izslēgt tādus punktus, uz ko var auditori raudzīties neviennozīmīgi.

EK pārstāvja komentārs: KLP ieviešana un vienkāršošana rada saspringtu gaisotni, jo visiem ir jāpielāgojas – vieni uzstāj uz ātrām vienkāršošanas izmaiņām, bet citi saka, ka tām jābūt lēnām, jo lauksaimniekiem nepieciešama stabilitāte. Būtiski, lai vienkāršošanas izmaiņas negatīvi neietekmē arī citus sektorus. Lietuvas jautājums – jaunais regulējums attiecas vienīgi uz 2015. gadu, paredzot iespēju atlikt termiņu tiešmaksājumiem līdz 4 nedēļām.

Spānija (Copa): par slāpekli piesaistošajiem kultūraugiem – 2015. gadā KLP nebija vienkāršojoša. Izmaiņas par pastāvīgajiem zālājiem bija sarežģīta un ierobežojoša. Zaļināšana – runājam par tiesībām saņemt pamatmaksājumus. Lauksaimnieki norāda, ka administratīvais slogs samazinājies tikai uz papīra. Nav ņemtas vērā attiecīgas specifikācijas, jo Spānijā ir cita situācija nekā Eiropas Ziemeļos un atšķirības starp dažādām valstīm ir jāskatās daudz rūpīgāk. Lauksaimnieki saprot, ka vienkāršošanai ir jāatvieglo ražošana, bet šobrīd tā nenotiek. Problēma - atbalsts ir olīveļļas olīvām, bet ne olīvkokiem, līdz ar to atbalstu nevar saņemt tās saimniecības, kuras audzē galda olīvas.

Nīderlande (Copa): 2015. gada pavasarī sabiedrībai bija augstas gaidas par KLP vienkāršošanu, bet nu jau ir novembris, bet reāli un nozīmīgi vienkāršošanas pasākumi joprojām ir diskusiju stadijā. Pēdējā mēneša laikā lielākais labums tiek regulatoriem, bet ir pēdējais brīdis, lai darītu kaut ko reālu lauksaimniekiem priekš 2016. gadu.

EK pārstāvju komentārs: Īpaši pievērsīsies zaļināšanas pirmajiem rezultātiem un izvērtēs, kā šos sistēmu uzturēt un pilnveidot. Otrs jautājums saistīts ar zālāju jaunajām definīcijām un būtiski, lai DV varētu definēt dažādas definīcijas, lai varētu iekļaut arī citas lauku teritorijas – jāveido lielāka manevrēšanas iespēja, īstenojot pastāvīgo zālāju pasākumu, saskaņojot kopienu un nacionālā līmenī. 2018.gada nogalē DG AGRI plāno izstrādāt integrētu ziņojumu par KLP ietekmi uz lauksaimniecību un vides aspektiem.

7. SDG Tiešmaksājumi un zaļināšana VĒLĒŠANAS 2015.-2016.gadam

Valdes priekšsēdētāja Maira Dzelzkalēja: PAR 48 balsis, PRET 0 balsis, ATTURĀS 8 balsis

Valdes priekšsēdētāja vietnieki

Mrs. Robins: PAR 50 balsis, PRET 0 balsis, ATTURĀS 6 balsis

Mr. Chefer: PAR 50 balsis, PRET 0 balsis, ATTURĀS 6 balsis

SDG protokols tiks sagatavots 20 darbadienu laikā, t.i., līdz 10.decembrim, un nosūtīts elektroniski

8. 2016. gada sanāksmju kalendārs

Sanāksmes tiek plānotas 2016. gada 12.aprīlis un 24. novembrī.

10. Finanšu palīdzības programmas (EFA) darbības novērtējums.

- **Informācija no Eiropas Komisijas**
- **Viedokļu apmaiņa par administratīvajām procedūrām; bioloģisko daudzveidību; ekonomiski sociālajiem aspektiem; (ražošanas ietekmi, saimniekošanu utt.). Dalībvalstu pieņemto pasākumu salīdzināšana**

Latvijas situācijas apraksts. (Sagatavoja Inga Purviņa, LLKC ES Lietu birojs)

Informācija sagatavota izmantojot Lauku atbalsta dienesta (LAD) mājaslapu

No 2015. gada tiek ieviesta tiešmaksājumu reforma, un Ministru kabineta (MK) noteikumi par tiešmaksājumu piešķiršanas kārtību lauksaimniekiem nosaka atsevišķus tiešmaksājumu piemērošanas noteikumus. Tiešmaksājumu īstenošanas noteikumi galvenokārt ir noteikti ES regulās, un MK noteikumos paredzēti tikai īstenošanas nosacījumi jautājumos, kuros regulās ir paredzēts attiecīgs deleģējums dalībvalstij. Laba lauksaimniecības un vides stāvokļa nosacījumi.

Tiešajos maksājumos lauksaimnieki 2014.-2020. gadā saņems 1,6 miljardus eiro, kas ir par 120% vairāk nekā 2007.-2013. gadu plānošanas periodā.

Tiešmaksājumu dalībvalstu izvēles un detalizētus nosacījumus nosaka 2015. gada 10. marta MK noteikumi Nr.126 Tiešmaksājumu piešķiršanas kārtība lauksaimniekiem.

*Saskaņā ar ES regulu, no 2015. gada ir ieviests jauns maksājums par klimatam un videi labvēlīgu lauksaimniecības praksi jeb **zaļināšanas maksājums**, kas ir cieši sasaistīts ar vienoto platības maksājumu (VPM).*

Lai saņemtu zaļināšanas maksājumu, saimniecībām no 2015. gada jāievēro zaļināšanas prasības, ko veido:

- 1) kultūraugu dažādošana;
- 2) ekoloģiski nozīmīgu platību (ENP) izveidošana un/vai uzturēšana;
- 3) esošo ilggadīgo zālāju saglabāšana.

Lauksaimniekiem zaļināšanas prasības ir jānodrošina uz visiem īpašumā vai tiesiskajā vadījumā (lietošanā) esošajiem atbalsttiesīgajiem hektāriem, t.sk. uz tiem, kas netiek pieteikti tiešajiem maksājumiem, ja vien saimniecībai nav piemērojams kāds no izņēmumiem.

Lauksaimniekam, kura saimniecībai nav piemērojams neviens no izņēmumiem, piesakoties tiešajiem maksājumiem par platībām, obligāti būs jāievēro zaļināšanas prasības. Ja minētās prasības netiks ievērotas, lauksaimnieks zaudēs daļu vai pat visu zaļināšanas maksājumu.

Ja saimniecībā aramzemes platība ir mazāka par 10 ha, tad kultūraugu dažādošana un ekoloģiski nozīmīgu platību izveidošana un/vai uzturēšana netiek attiecināta! Šādas saimniecības zaļināšanas maksājumu par visu platību saņem automātiski!

Zaļināšanas prasības neattiecinā arī uz bioloģiski sertificētām saimniecībām vai bioloģiski sertificētām platībām. Ja visa saimniecība (visas vienības) ir bioloģiski sertificēta, tā zaļināšanas maksājumu saņem automātiski. Ja lauksaimnieks Vienotajā iesniegumā atzīmēs, ka saimniecība ir daļēji sertificēta, tad zaļināšanas prasību izpildei, bioloģiski sertificētās platības netiks ieskaitītas aramzemes kopplatībā. Piemēram, ja saimniecībā pavisam ir 40 ha aramzemes, no kuriem 25 ha ir bioloģiski sertificēti, tad šādā saimniecībā kultūraugu dažādošana jānodrošina tikai „nebioloģiskajos” 15 ha, t.i. saimniecībā atlikušajos „nebioloģiskajos” hektāros jāaudzē vismaz 2 kultūraugi (galvenais kultūraugs ne vairāk par 75% no aramzemes platības), bet ENP prasība uz saimniecību nav attiecināma, jo aramzeme nav vairāk par 15 ha.

Zaļināšanas prasības netiek attiecinātas un zaļināšanas maksājumu nav tiesību saņemt lauksaimniekiem, kuri pieteikušies Mazo lauksaimnieku atbalsta shēmā (MLS).

Saskaņā ar ES regulas nosacījumiem ilggadīgo stādījumu platības nav skaitāmas pie saimniecības aramzemes, līdz ar to šīs platības netiek ņemtas vērā ne kultūraugu dažādošanas prasības, ne ENP prasības izpildei. Piemēram, ja kopējā saimniecības lauksaimniecības zeme (LIZ) ir 40 ha, no kuriem 25 ha ir aramzeme, bet 15 ha - ābeļu dārzs, tad ābeles netiek ņemtas vērā zaļināšanas prasību izpildei. Tā kā piemērā minētajā saimniecībā aramzeme ir 25 ha, tad kultūraugu dažādošanas prasības izpildei tajā jāaudzē vismaz 2 kultūraugi (galvenais kultūraugs ne vairāk par 75% no aramzemes platības) un ENP jāatbilst vismaz 5% no deklarētās saimniecības aramzemes (t.i., 1,25 ha jābūt ENP).

Sākot no 2015. gada saimniecībām, kurās aramzemes platība ir vismaz 10 ha, platību maksājumiem obligāti jāpiesakās elektroniski.

Lai lauksaimniekiem sniegtu atbalstu zaļināšanas prasību ievērošanai, LAD ir sagatavojis īpašu **Zaļināšanas kalkulatoru**, ievadot informāciju par savu saimniecību, lauksaimnieks var uzzināt un aprēķināt, vai plānotās zaļināšanas prasības viņa saimniecībā ir ievērotas vai arī saimniecībā vēl ir jāveic papildus pasākumi. Kalkulatorā ir iespējams ievadīt informāciju par izvēlētajām kultūrām, kuras lauksaimnieks plāno audzēt, norādīt arī konkrētas platības, ievadīt ekoloģiski nozīmīgās platības un citu informāciju. Kalkulators automātiski aprēķina, vai ir ievērota prasība par kultūraugu dažādošanu un vai ekoloģiski nozīmīgās platības atstātas pietiekamā apjomā.

Diskusijas 3 darba grupās – ieteikumi DG AGRI

EFA instrumenti (Latviju pārstāv Maira Dzelzkalēja)

- Lauksaimniekus nevajadzētu sodīt par nelielu kļūdu vai neizdarību, ja lielākā daļa nosacījumu ir ievēroti. Lauksaimnieki būtu jāmotivē ievērot EFA nosacījumus, nevis jāsoda. Lauksaimniekus varētu motivēt izmantot noteiktus EFA rīkus, padarot to ieviešanu drošāku – samazinot potenciālās sankcijas.
- Svarīgi veidojot EFA atcerēties tās mērķi, ko ar šo pasākumu grib sasniegt, un noteikumus izveidot tā, lai zemnieki gribētu sasniegt izvirzītos mērķus, lai tie nebaidītos, ka tiks sodīti par katru neuzmanību, lai ir pietiekoši liela tolerance, ja ir nebūtiska novirze.

Attiecībā uz dažādiem EFA veidiem tika sniegti šādi ierosinājumi:

Buserjoslas un lauksmalas:

No biodaudzveidības un vides skatu punkta šis ir ļoti vērtīgs pasākums. Tomēr zemnieki nav pietiekoši motivēti tā izvēlē, jo ir nepietiekama finansiāla ieinteresētība, kā arī liels kļūdu risks.

Ieteikumi situācijas uzlabošanai:

- Palielināt pārrēķina koeficientu tādejādi palielinot zemnieku ieinteresētību;
- Ņemt vērā sezonalitāti un praktiskās buferjoslas un lauksmalas ieviešanas iespējas, tās saskaņojot ar galveno kultūraugu, nevis kalendāru;
- Lielāku tolerance mērījumos un pārbaudēs;
- Viegļāku reģistrēšanas iespēju EPS (LV tas jau ir atrisināts, jo jāvelk ir tikai līnija)
- Jābūt iespējai efektīvi apkarot invazīvās un karantīnas nezāles;
- Jāļauj kombinēt EFA veidus un atrasties tām blakus, piemēram žogs un laukmala, koku rinda un laukmala;

Papuve

Viena no visdrošākajām EFAs veidiem, jo lauksaimnieki precīzi zina lauku platības Jāļauj dalībvalstīm noteikt minimālās obligāti veicamās darbības, lai šo EFA veidu neizmantotu dīvanzemnieki.

Starpkultūras (Catch crops)

Lielākais izaicinājums ir laika apstākļu ieviestās korekcijas. Zemniekam ir jāiesniedz pieteikums pavasarī skaidri norādot kur rudenī sēs starpkultūras.

Priekšlikumi:

Par starpkultūras maisījuma sastāvdaļu skaitīt arī sārņaugus.

- Neprasīt obligāti sēt kultūraugu maisījumus.

Slāpekli fiksējošie kultūraugi

- Atļaut sēt kultūraugu maisījumus, kas ir prakse dažās dalībvalstīs.

Ainavu elementi

Noņemt maksimālā izmēra nosacījumu, vai to palielināt līdz 1 vai 2 ha. Šobrīd ir daudz ainavu elementi, bet tie ir lielāku kā 0,3 ha un daudzviet tie tiek likvidēti, jo neatbilsts AFA prasībai.

Ilggadīgie zālāji (Latviju pārstāv Agnese Hauka):

- Darba grupā ir dažādi viedokļi – biodažādības saglabāšana, ūdens kvalitātes nodrošināšana, oglekļa piesaiste, bet no otras puses – lauksaimnieku finanšu bažas – bailes zaudēt maksājumus vai strādāt neražīgi.
- Tika daudz runāts par definīcijām – ilggadīgie zālāji un sētie zālāji, kuri pēc 5 gadu perioda automātiski kļūst par ilggadīgajiem zālājiem.
- Lauksaimnieki kopumā neuzticas varas iestādēm – bailes tikt sodītiem par kļūdām nosacījumu nepilnīgā ieviešanā.
- Daudzās saimniecībās sēto zālāju kustība notiek ne reizi 5 gados, bet reizi 6-8 gados, bet esošo nosacījumu rezultātā, lai nezaudētu aramzemes statusu sētajiem zālājiem, lauksaimniekam nākas uzart sētos zālājus 5 gadu periodā.
- Darba grupas iekšējās diskusijas:
 - Nosacījumi nedrīkst kaitēt lauksaimniekam, lauksaimnieki šobrīd ir iebiedēti ar stingrajām prasībām un draudošām sankcijām.
 - Sētie zālāji nedrīkstētu tikt ieskaitīti par pastāvīgajām pļavām un ganībām pēc 5 gadu perioda, jo šis nosacījums praktiski visās ES dalībvalstīs ir radījis situāciju, ka lauksaimnieks piespiedu kārtā uzar labi iekoptu sēto zālāju, lai zemei saglabātu aramzemes klasifikāciju, lai gan pēc saimnieciskās būtības, šo iekopto zālāju vēl nebūtu jāpārsēj.
 - Pļava, kas ir vismaz 5 gadus, būtu uzskatāma par ilggadīgo zālāju, turklāt uz tās būtu jātiek ganītiem lopiem – tas sekmē biodažādību vispilnīgākajā veidā.
 - Vides organizācijas pastāv pie savām prasībām zaļināšanas jautājumos, jo vēlas novērst situāciju, ka kāds valsts reģions ir tikai aramzeme, bet cits reģions – tikai pļavas un ganības. Vides organizāciju mērķis ir saglabāt vides daudzveidību.
 - Mrs.Robins (BirdLife) norāda, ka Vācijā pat NATURA 2000 teritorijas tiek apartas un iesēta kukurūza biogāzes ražošanai, jo tā ir rentabla nozare. Tāpēc Vides organizācijas stingri iestājas par ilggadīgo pļavu un ganību definīciju. Situācijā, ja 5 gadu periods tiktu atcelts, nebūtu iespējams novērst pļavu un ganību iznīcināšanu kādas īslaicīgi rentablas lauksaimnieciskās darbības dēļ.
 - DG AGRI pārstāvis sadzirdēja un gan lauksaimnieku, gan vides organizācijas bija vienprātis, ka reālā situācija lauksaimniecības un vides jomā katrā dalībvalstī ir atšķirīga un ka tas nav adekvāti izvirzīt vienotas ES prasības visām dalībvalstīm – mērķi, kas jāsasniedz Nīderlandei ir pilnīgi atšķirīgi no Latvijā, Igaunijā un Somijā sasniežamajiem vides mērķiem.
 - Dalībnieki bija vienprātis, ka par NATURA 2000 teritorijām būtu jāmaksā lielāki atbalsta maksājumi, ja šīs teritorijas tiek atzītas par vides daudzveidībai būtiskākām.
 - DG AGRI vēlas izprast un saņemt pierādījumus, kā ilggadīgo ganību ieviešana ir samazinājusi/palielinājusi saimniecisko darbību, pirms tiek veiktas izmaiņas zaļināšanas prasībās.

Kultūraugu dažādošana

- Augu maiņa tiek atzīta par labu praksi, kas uzlabo augsnes veselību un uzlabo tās auglību.
- Šīs metodes īstenošana rada šaubas un nav skaidrs, kāds tad ir zaļināšanas mērķi – pesticīdu samazināšana, monokultūru novēršana.

- Nav vienotas rotācijas ES – katrai valstij ir atšķirīga izvēle kultūraugu izvēlē atkarībā no klimata un augsnes prasībām, kā arī tirgus pieprasījuma.
- Nav skaidrs, kādas ir vides gaidas no šī pasākuma.
- Rada situāciju, ka lauksaimnieki ES nav konkurētspējīgi, jo viņiem ir jāievēro ES uzspiestas prasības, nevis tirgum un savai dalībvalstij atbilstošus kultūraugus.
- Nepieciešama elastība un piemērojamība, lai pasākumus var piemērot katrai dalībvalstij, ievērojot lielāko produktivitāti no pasākuma ieviešanas.

EK pārstāvja komentārs: Izstrādātie priekšlikumi tiks ņemti vērā turpmākā vienkāršošanas procedūrā.

11. Citi jautājumi

Dalībnieka komentārs: Stratēģiskā darba kārtība – EK ir jāziņo DG par to, kā tiek izmantoti šīs SDG diskusiju rezultātus. Priekšlikums – nākošajā SDG sāksim ar rezumējumu no EK, kā tiek izmantoti līdzšinējo trīs DG diskusiju rezultāti – vai šī diskusija ir devusi reālu ieguldījumu EK darbā.